

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

Väestökysely hoitoon pääsystä 2021

Tietoja Kantar TNS:n puhelinhaastattelusta 25.10. – 9.11.2021

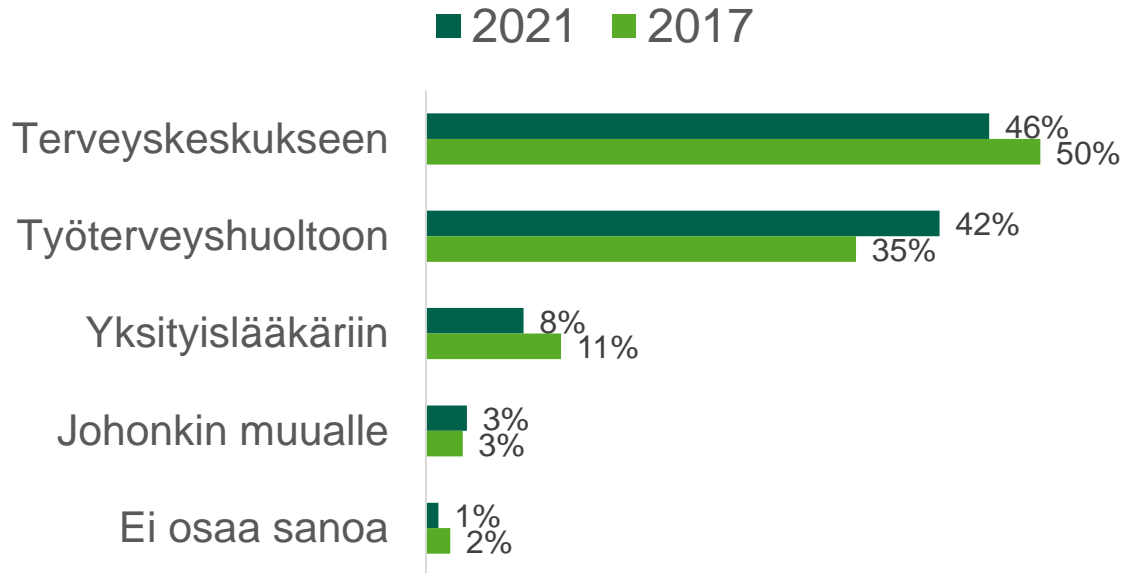
Vastaajia 1 003

Tutkimuksen tiedot

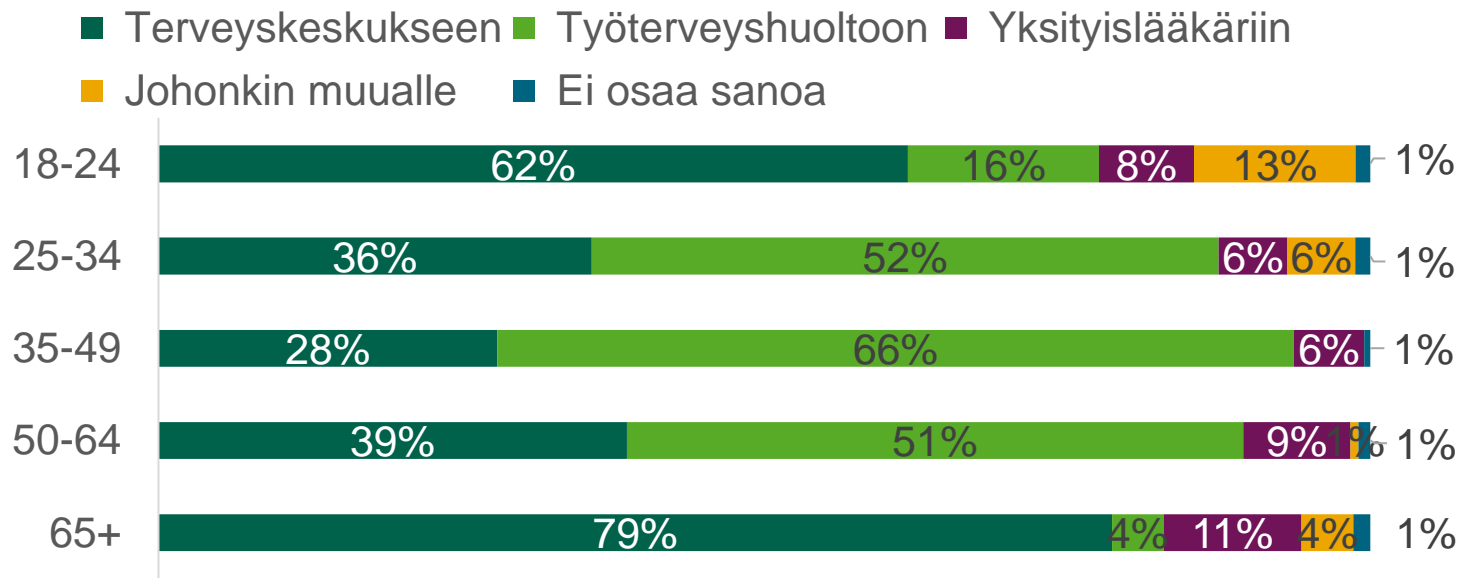
- Tiedot keräsi Kantar TNS:n puhelinhaastatteluilla 25.10. – 9.11.2021.
- Vastaajia saatiin yhteensä 1 003.
- Vastaajat edustavat 15-79-vuotta täyttäneitä suomalaista väestöä.
- Jakaumien prosenttiosuuden virhemarginaali on +/- 3 %.
- Tulosten vertailussa ovat mukana aiemmat vastaavat väestökyselyt hoitoon pääsystä vuosina 2014 ja 2017.
- Lisäksi vertailussa käytetään terveyskeskusten johtavien lääkärien näkemyksiä hoitoon pääsystä lokakuussa 2021.

Terveyspalveluiden käyttö

Minne kansalaiset sairastuessaan hakeutuvat ensisijaisesti?

Minne kansalaiset sairastuessaan hakeutuvat ensisijaisesti? Vastaajat ikäryhmän mukaan, n=1 003

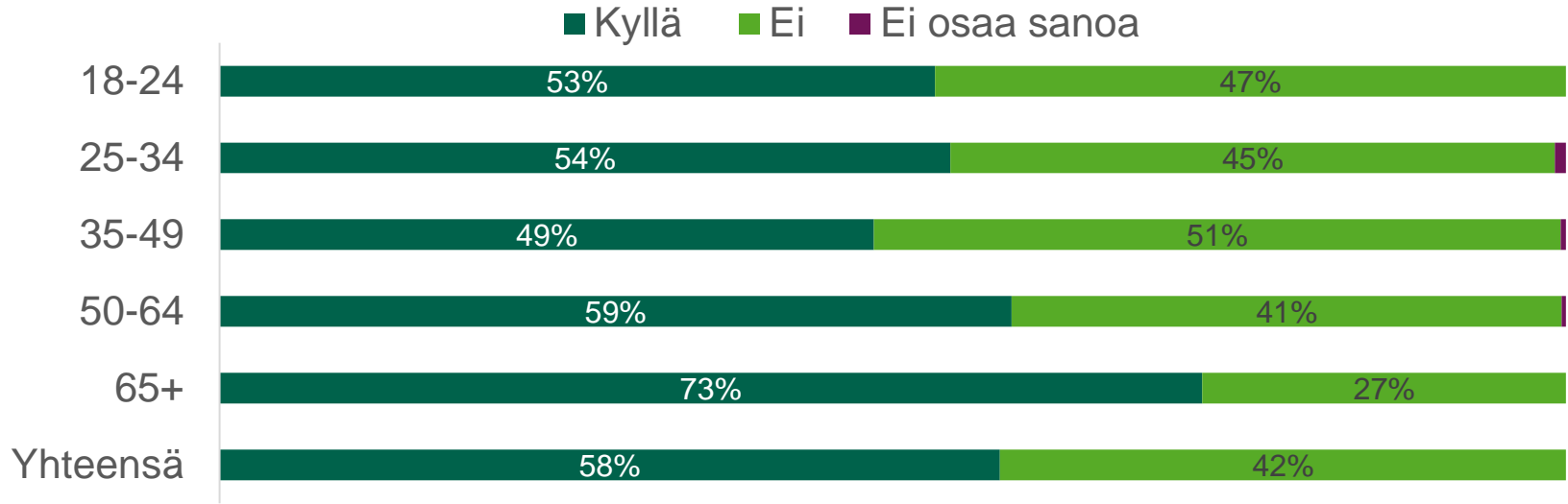
Yhteenveto väestön terveyspalveluiden käytöstä

- Lähes joka toinen (46 %) hakeutuisi sairastuessaan ensisijaisesti hoitoon terveyskeskukseen ja lähes yhtä moni työterveyshuoltoon (42 %). Yksityislääkəriin menisi ensisijaisesti harvempi kuin joka kymmenes (8 %).
- Enemmistö työväestöstä, ylemmistä ja alemmista toimihenkilöistä (66 % - 81 %) hakeutuu sairastuessaan työterveyshuoltoon, kun taas työväestön ulkopuolella olevista (opiskelijat, työttömät, eläkeläiset) hakeutuvat terveyskeskukseen.

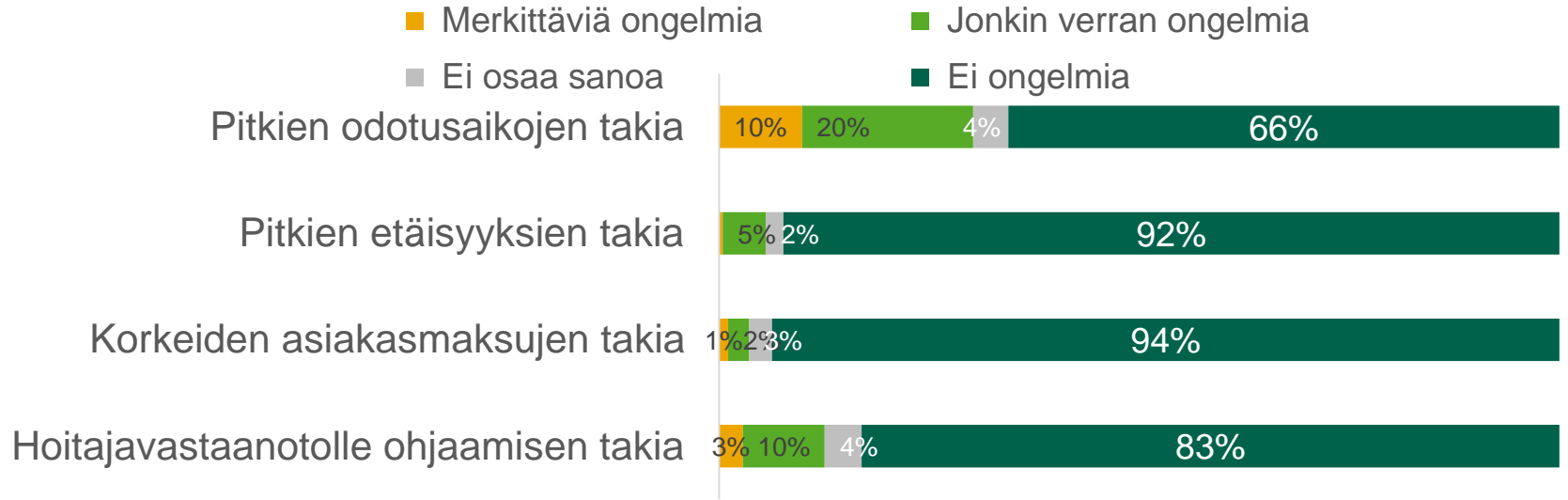
Terveyskeskuksen palveluiden käyttö ja kokemukset hoitoon pääsyn ongelmista

Onko vastaaja saanut terveystalveluita terveysteskukselta viimeisen 12 kuukauden aikana?

Vastaajat ikäryhmän mukaan, n=1 003

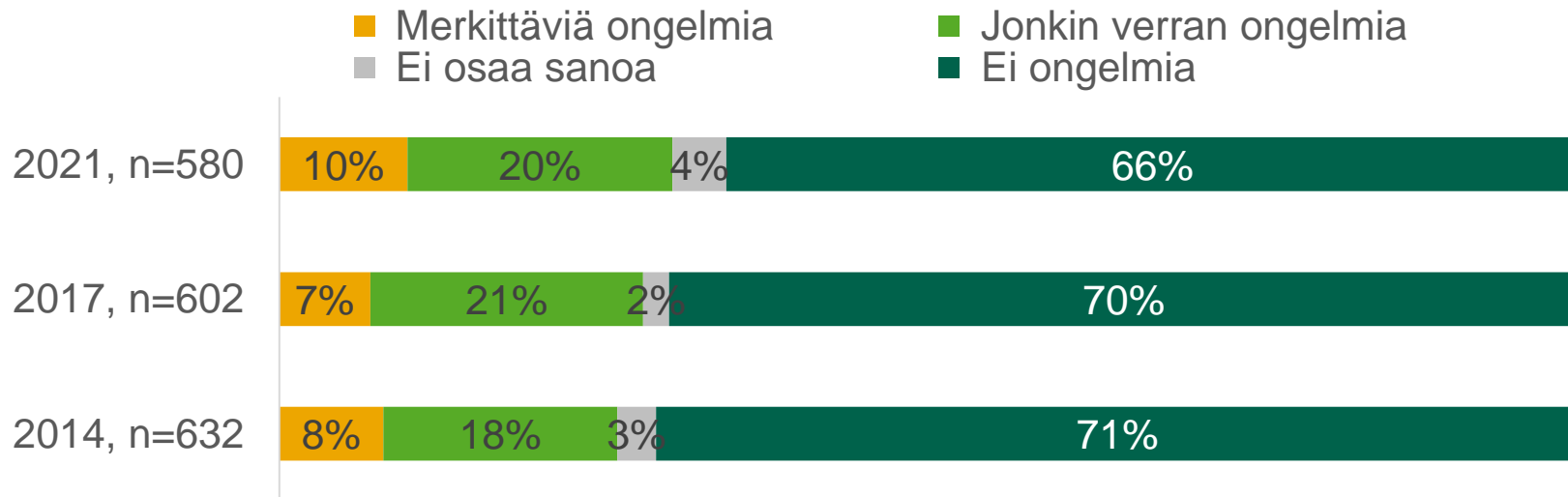

Oliko vastaajalla ongelmia päästä hoitoon terveyskeskukseen lääkärin ajanvarausvastaanotolle seuraavista syistä? n= 580

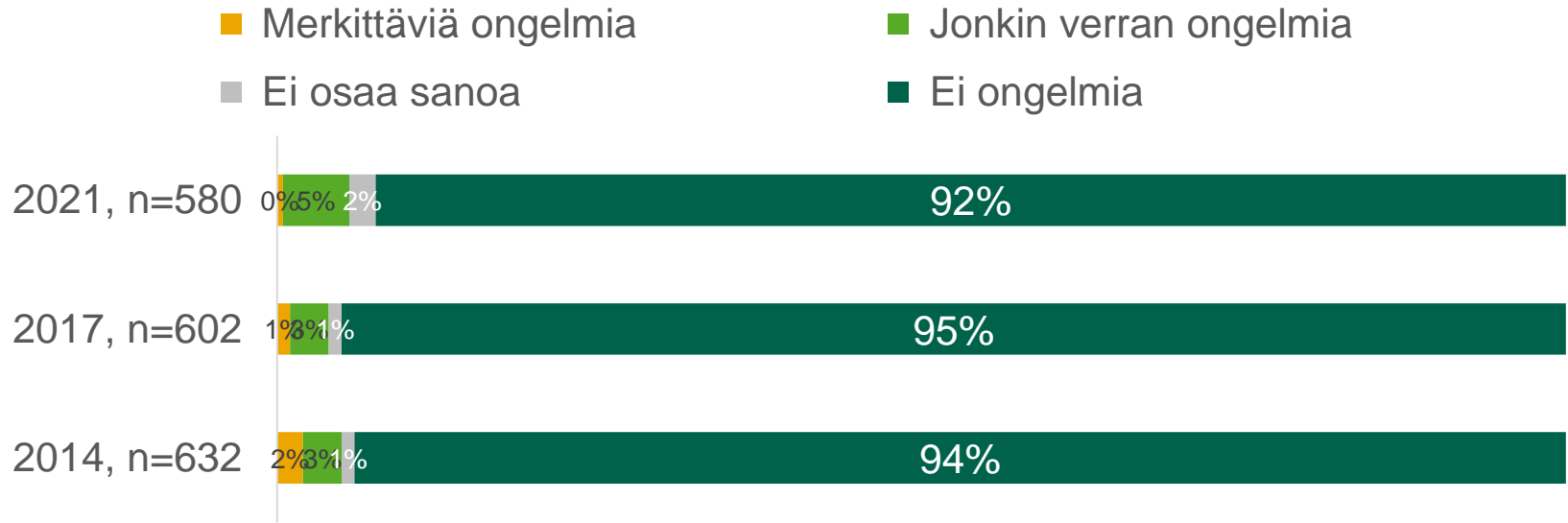
Vastaajat ovat käyttäneet terveyskeskuksen palveluita edellisen 12 kk aikana.

Oliko vastaajalla ongelmia päästä hoitoon terveyskeskukseen lääkärin ajanvarausvastaanotolle *pitkien odotusaikojen* takia?

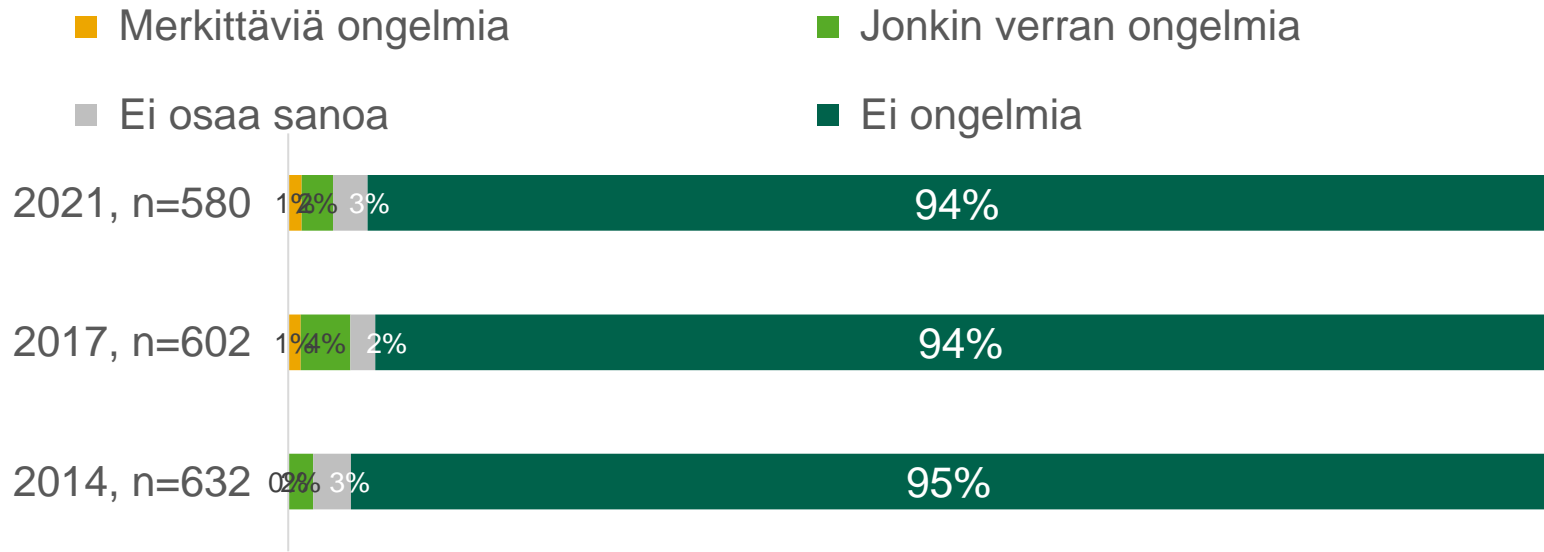
Vastaajat ovat käyttäneet terveyskeskuksen palveluita edellisen 12 kk aikana.

Oliko vastaajalla ongelmia päästä hoitoon terveyskeskukseen lääkärin ajanvarausvastaanotolle *pitkien etäisyyksien* takia?

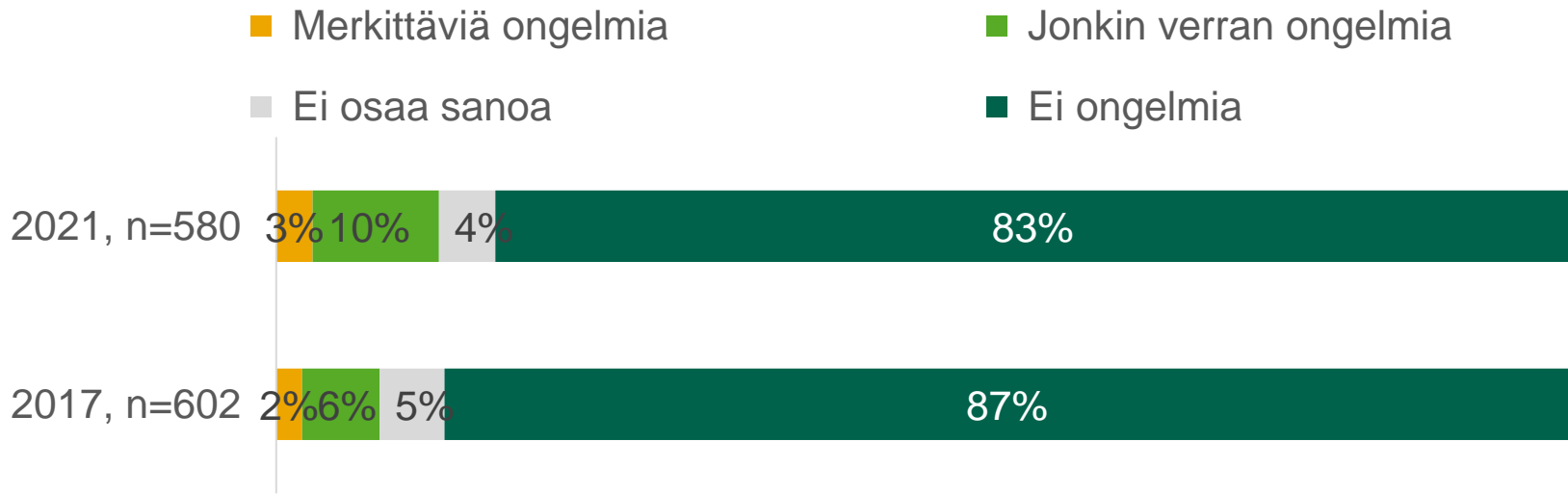
Vastaajat ovat käyttäneet terveyskeskuksen palveluita edellisen 12 kk aikana.

Oliko vastaajalla ongelmia päästä hoitoon terveyskeskukseen lääkärin ajanvarausvastaanotolle *korkeiden asiakasmaksujen* takia?

Vastaajat ovat käyttäneet terveyskeskuksen palveluita edellisen 12 kk aikana.

Oliko ongelmia päästä hoitoon terveyskeskukseen lääkärin ajanvarausvastaanotolle *hoitajavastaanotolle ohjaamisen* takia?

Vastaajat ovat käyttäneet terveyskeskuksen palveluita edellisen 12 kk aikana.

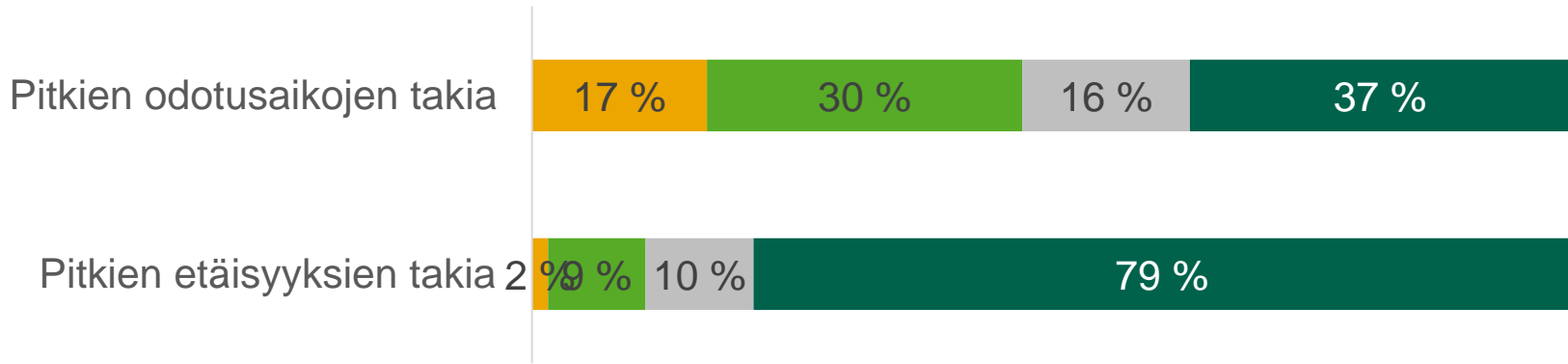
Terveyskeskuksen palveluiden käyttö ja kokemukset hoitoon pääsyn ongelmista

- Terveyskeskuksessa oli asioinut edellisen vuoden aikana 58 % vastaajista (n=580/1 003).
- Terveyskeskuksessa käyneistä 30 %:lla oli ollut ongelmia päästä terveyskeskukseen lääkärin vastaanotolle pitkien odotusaikojen takia. Tämä osuus on hieman suurempi kuin aiemmissa vastaavissa tutkimuksissa vuosina 2014 (26 %) ja 2017 (28 %).
- Vastaajista 13 % oli kokenut terveyskeskukseen lääkärin vastaanotolle pääsyn ongelmia hoitajavastaanotolle ohjaamisen takia.
- Pitkät etäisyydet tai korkeat asiakasmaksut esiintyivät ongelmina harvemmin.

Väestön arvio terveystakeskuksen tai julkisen sairaalan hoitoon pääsystä omassa kunnassa

Väestön arvio hoitoon pääsystä omassa kunnassa: Onko kunnassa ollut ongelmia päästä hoitoon terveyskeskukseen lääkärin ajanvarausvastaanotolle seuraavista syistä? n=1 003

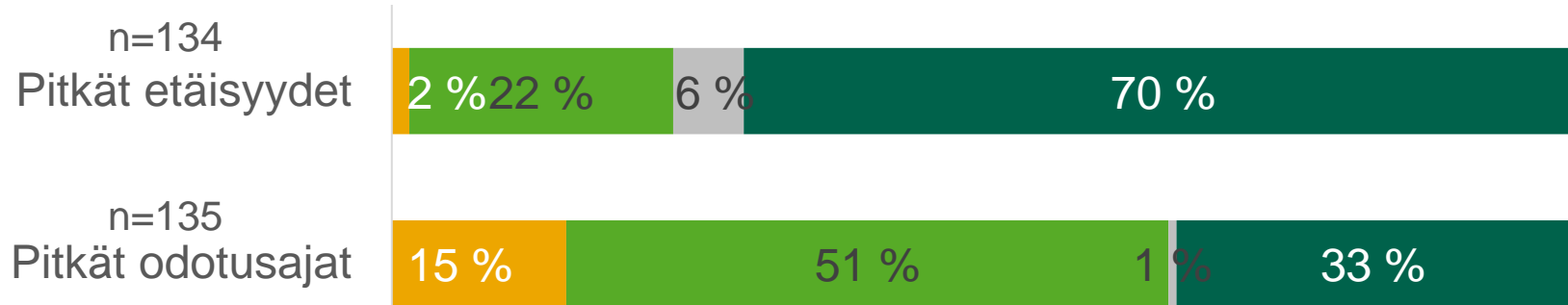
- Merkittäviä ongelmia
- Jonkin verran ongelmia
- Ei osaa sanoa
- Ei ongelmia

Terveyskeskusten johtavat lääkärit lokakuussa 2021

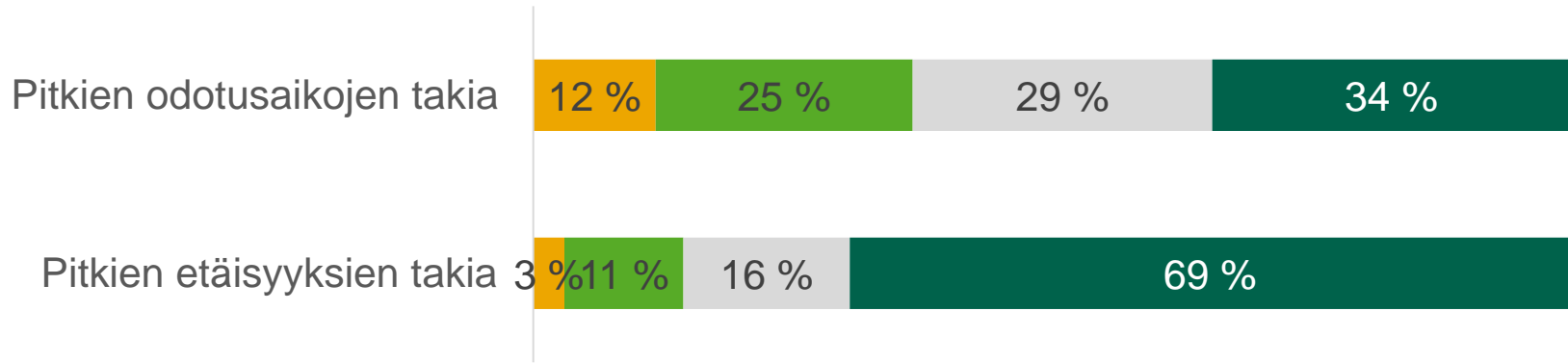
Onko kunnassanne ongelmia päästä hoitoon terveyskeskukseen lääkärin ajanvarausvastaanotolle seuraavista syistä?

- Merkittäviä ongelmia
- Jonkin verran ongelmia
- En osaa sanoa
- Ei ongelmia

Väestön arvio hoitoon pääsystä omassa kunnassa: Onko kunnassa ollut ongelmia päästä hoitoon julkiseen sairaalaan seuraavista syistä? n=1 003

- Merkittäviä ongelmia
- Jonkin verran ongelmia
- Ei osaa sanoa
- Ei ongelmia

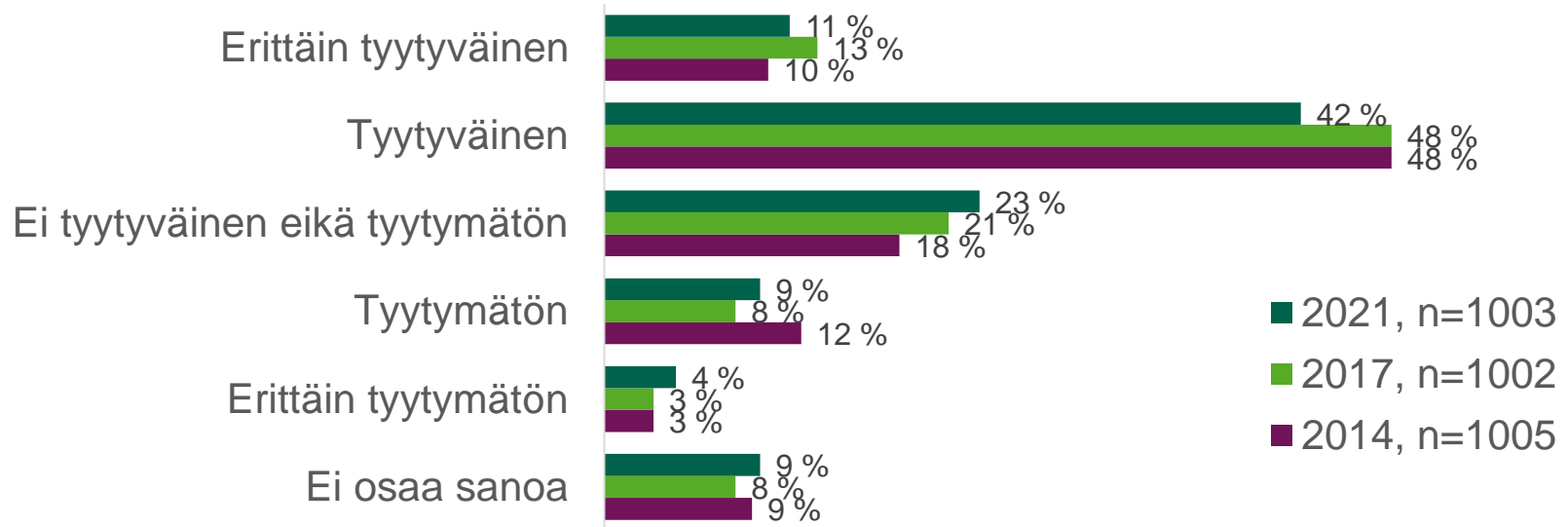

Hoitoon pääsy omassa kunnassa

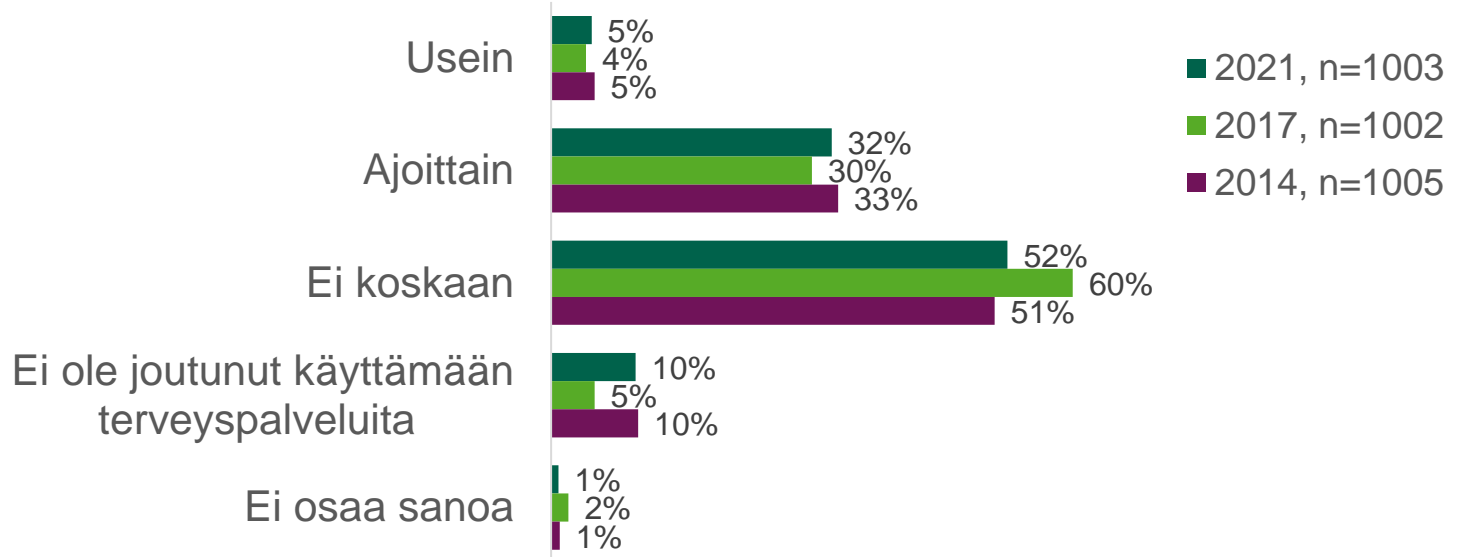
- Huomattava osa väestöstä arvioi, että oman kunnan terveyskeskuksessa oli ongelmia lääkärin vastaanotolle pääsystä pitkien odotusaikojen takia (47 %) ja pitkien etäisyyksien takia (11 %). Osuudet olivat korkeampia kuin mitä terveyskeskuksen palveluja käyttäneet olivat kokeneet (30 % ja 5 %).
- Terveyskeskusten johtavien lääkärin näkemykset alueensa hoitoon pääsystä ovat samansuuntaiset väestön kanssa.
- Tutkimuksessa kysyttiin väestön käsityksiä hoitoon pääsystä julkiseen sairaalaan. Hoitoon pääsyn ongelmia arveli olevan pitkien odotusaikojen 37 % ja pitkien etäisyyksien takia 14 % vastanneista.
- Terveyskeskuksen ja sairaalan pitkät odotusajat koettiin hoitoon pääsyn ongelmien syynä useammin pääkaupunkiseudulla ja kaupunkialueilla kuin maaseudulla.
- Väestön kokemukset merkittävistä ongelmista hoitoon pääsystä pitkien odotusaikojen takia näyttävät hieman lisääntyneen terveyskeskuksissa ja julkisissa sairaaloissa vuodesta 2017.

Kansalaisten tyytyväisyys pääsyyn terveyskeskuslääkärin vastaanotolle

Kuinka tyytyväisiä kansalaiset ovat mahdollisuuteen päästä terveyskeskuslääkärin vastaanotolle, kun siihen on tarve?

Onko vastaaja joutunut käyttämään julkisen terveydenhuollon sijasta yksityislääkärin palveluja hoitoon pääsyn ongelmien takia?

Tyytyväisyys terveyskeskukseen pääsyyn ja yksityislääkärin palveluiden käyttö

- Enemmistö väestöstä (53 %) ovat tyytyväisiä mahdollisuuteen päästä terveyskeskuslääkärin vastaanotolle, kun heillä siihen ilmenee tarvetta.
- Tyytyväisempiä terveyskeskuslääkärin vastaanotolle pääsyyn olivat väestöryhmät, jotka myös käyttävät muita useammin terveyskeskuksen palveluja, kuten nuoret ja ikääntyneet.
- Osa väestöstä oli joutunut käyttämään yksityislääkärin palveluja julkisen terveydenhuollon hoitoon pääsyn ongelmien takia. Yksityislääkärille oli tästä syystä hakeutunut usein 5 % ja ajoittain 32 % vastaajista. Joka toinen vastaaja (52 %) ei ollut joutunut koskaan käyttämään yksityislääkärin palveluja terveydenhuollon hoitoon pääsyn ongelmien takia.
- Pääkaupunkiseudulla asuvat olivat käyttäneet yksityislääkärin palveluja enemmän kuin muualla Suomessa asuvat julkisen terveydenhuollon hoitoon pääsyn ongelmien takia.

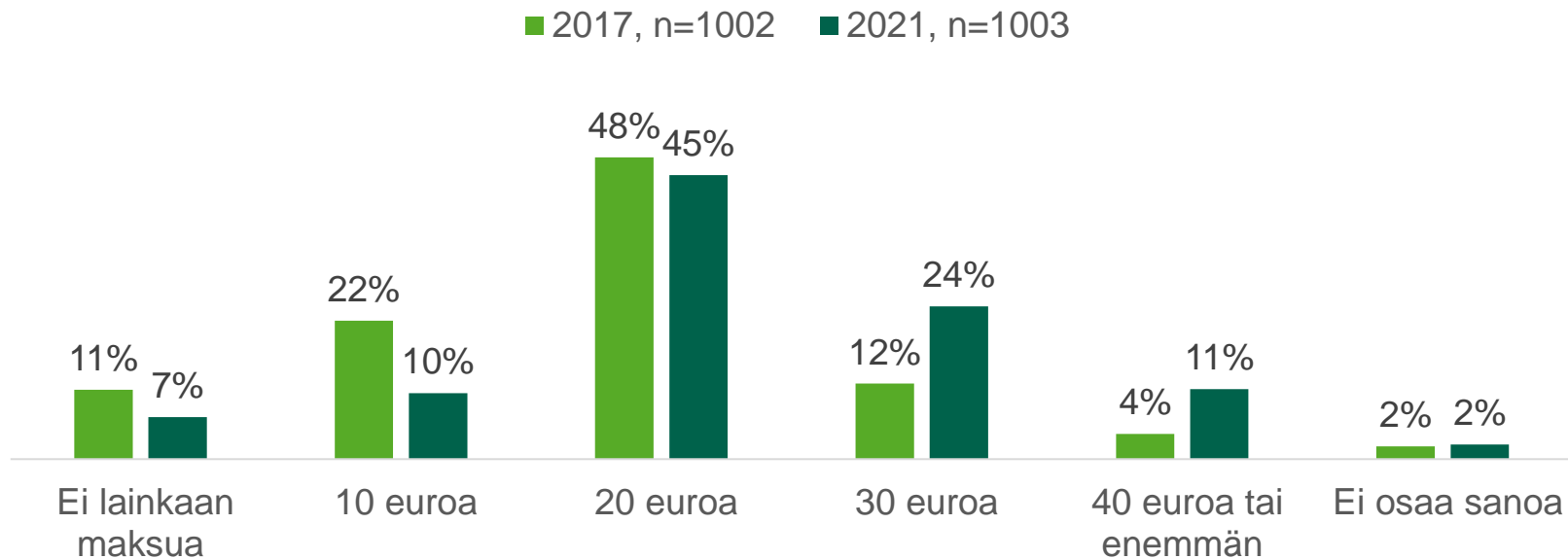
Terveyskeskukseen hoitoon pääsyn määräaika ja sopiva asiakasmaksu

Hoitotakuussa ei ole määräaikaa kiireettömälle terveyskeskuslääkärin vastaanotolle.

Missä määräajassa tulisi päästä terveyskeskuslääkärin vastaanotolle?

Mikä olisi sopiva asiakasmaksu terveyskeskuslääkärin vastaanottokäynnistä?

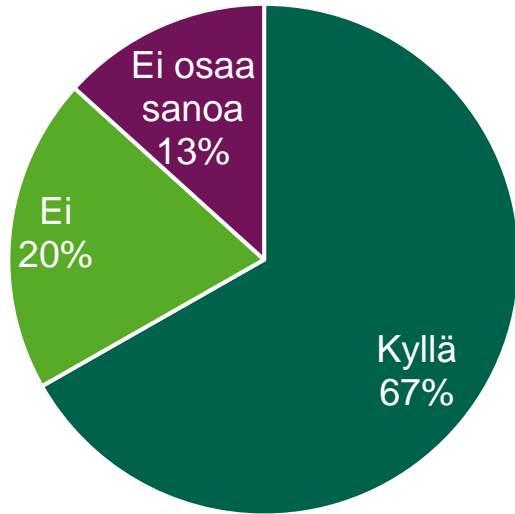

Sopiva määräaika ja asiakasmaksu

- Kiireettömään hoitoon terveyskeskuslääkärin vastaanotolle tulisi enemmistön (57 %) mielestä olla enintään viikon määräaika. Kolmen arkipäivän määräaika kannattaa 20 % ja viikon määräaika 37 % vastaajista.
- Kunnat voivat periä aikuispotilailta asiakasmaksun terveyskeskuslääkärin vastaanottokäynnistä. Useimmat (45 %) pitivät sopivana maksuna 20 euroa. Lääkärikäyntiä toivoi kokonaan maksuttomaksi 7 % vastaajista. Noin joka kymmenes piti sopivana 40 euron tai sitäkin suurempaa maksua.
- Vastaajien näkemykset sopivasta terveyskeskuslääkärin vastaanottokäynnin asiakasmaksusta nousivat tulotason mukana. Pienituloiset kannattivat useammin vastaanottokäynnin maksuttomuutta tai pienempiä, 10 – 20 euron käyntimaksuja.

Mistä terveydenhuoltoon lisää rahaa?

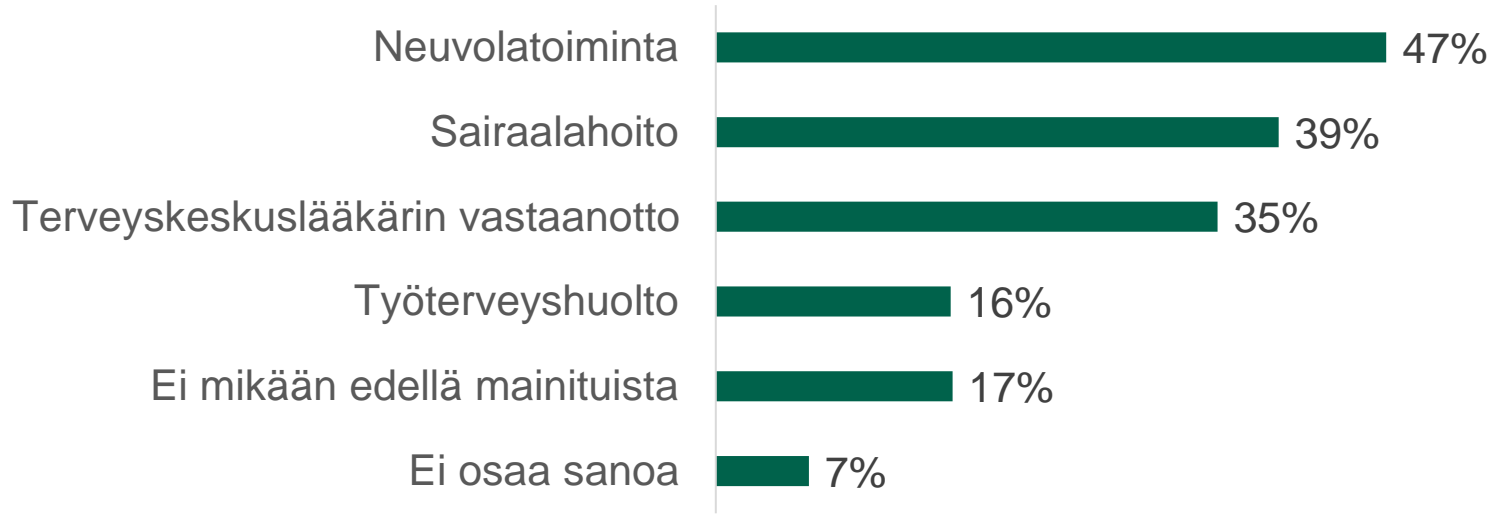
Tulisiko terveydenhuoltoon
käyttää nykyistä enemmän
julkisia varoja? n=1 003

Miten lisärahoitus tulisi
kerätä? n=1 003

Jos terveydenhuollon kustannuksia pitää leikata, mistä toiminnosta ei saisi missään tapauksessa leikata? n=1 003

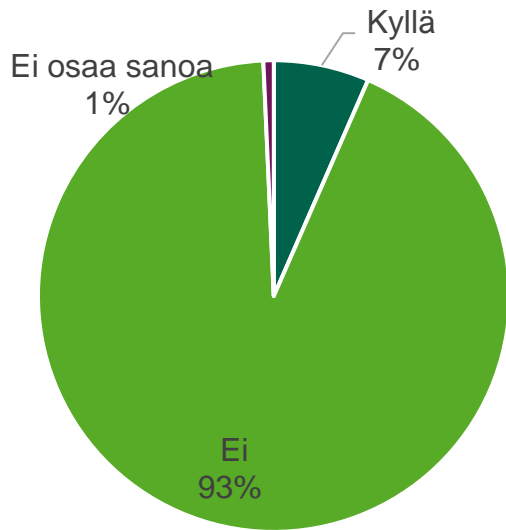
Terveydenhuoltoon lisää julkisia varoja

- Kaksi kolmasosaa väestöstä haluaisi käyttää enemmän julkisia varoja terveydenhuoltoon.
- Kun kysyttiin millä keinolla menojen lisäys pitäisi rahoittaa, väestöstä 47 % keräisi varoja leikkaamalla toiselta yhteiskunnan sektorilta, 44 % veronkorotuksin ja 41 % asiakasmaksujen korotuksin. Vain 11 % rahoittaisi lisäyksen ottamalla lisää velkaa.
- Jos terveydenhuollon kustannuksia pitäisi leikata, lähes puolet väestöstä ei haluaisi leikattavan neuvolatoiminnasta (47 %). Vähennyksiä ei saisi tehdä 39 %:n mielestä sairaalahoidosta ja 35 %:n mielestä terveystieteiden tutkimuksesta.

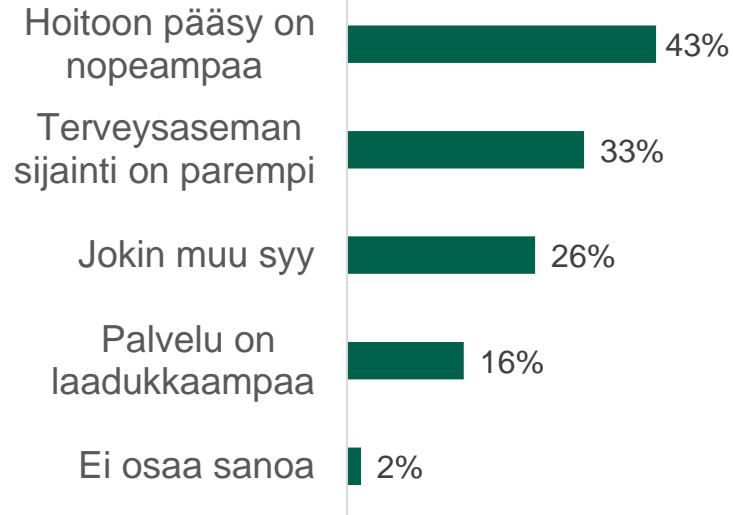
Hoitopaikan vaihtaminen toisen kunnan terveysasemalle

Vuoden 2014 alusta suomalaisilla on ollut mahdollisuus valita myös toisen kunnan terveysasema omaksi hoitopaikaksi.

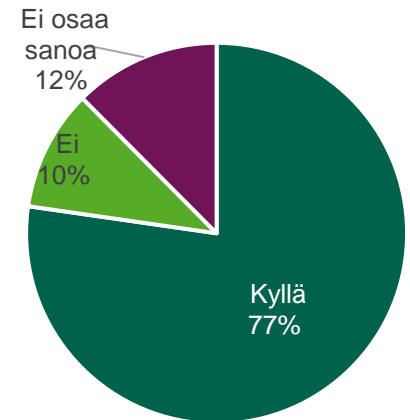
Onko vastaaja käyttänyt tätä mahdollisuutta? n=1003

Mistä syystä? n=69

Onko aseman vaihtaminen täyttänyt odotukset? n=69

Hoitopaikan vaihtaminen toiseen kuntaan

- Vuoden 2014 alusta lähtien suomalaisilla on ollut mahdollisuus valita toisen kunnan terveysasema hoitopaikakseen. Vuonna 2021 näin oli tehnyt 7 % väestöstä (2017: 5 %).
- Vuonna 2021 syynä vaihtoon oli nopeampi hoitoon pääsy (43 %) ja terveysaseman parempi sijainti (33 %), kun vuonna 2017 vaihdon syy oli useammin terveysaseman parempi sijainti (43 %) kuin nopeampi hoitoon pääsy (22 %).
- Terveysasemaa vaihtaneista valtaosa (77 %) koki, että vaihto oli täyttänyt odotukset.

LÄÄKÄRILIITTO LÄKARFÖRBUNDET

Suomen Lääkäriliitto
Mäkelänkatu 2 A
00501 Helsinki
www.laakariliitto.fi